

TER BESLISSING

Directie

Datum
19-05-2025

Onze referentie
2025-

Opgesteld door
Persoonsgegevens

Aan Minister van SZW

nota

Openbaar maken - Versturen stukken naar Tweede
Kamer -Brief sociale inbedding van arbeidsmigranten

Aanleiding

Donderdag 15 mei bent u akkoord gegaan met agendering van de Kamerbrief over de sociale inbedding van arbeidsmigranten in de MR van 23 mei a.s. De MR is vervolgens op 23 mei akkoord gegaan met de brief.

Bijlage(n)
2

Geadviseerd besluit

- Bent u akkoord met het verzenden van de Kamerbrief, inclusief bijbehorende beslisnota's? Dan adviseren we u de kamerbrief te tekenen.

Kernpunten

- U bent eerder akkoord gegaan met de stukken voor agendering in de MR.
- In afstemming met MVRO zijn er nog twee laatste tekstwijzigingen doorgevoerd in aanloop naar de MR (zie bijlage 1.1, track changes):
 - In de tweede alinea van de brief is benadrukt dat het kabinet werkt aan een selectiever en gericht arbeidsmigratiebeleid.
 - In de derde alinea onder het kopje '4. Ontmoeten' geeft u aan dat u het belangrijk vindt om bij nieuwe huisvestingslocaties rekening te houden met de beoogde verblijfsduur van arbeidsmigranten en zorg te dragen voor daarbij passende mogelijkheden voor ontmoeting en inbedding in de bredere samenleving. Hierbij werd de link gelegd met de Wet versterking regie op de volkshuisvesting. Op verzoek van MVRO is de relatie met deze wet geschrapt in de tekst, zodat hier minder de nadruk op ligt.

Toelichting

Communicatie

- Er zal vanuit COM geen persbericht of andere communicatie uitgaan over de brief, omdat er geen nieuwspunten in staan.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief	Verzenden aan TK	

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Versturen stukken naar Tweede Kamer -Brief sociale inbedding van arbeidsmigranten

Pagina: 1

 Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: (Unknown)	Datum: Onbepaald
--	-------------------------	----------------------	------------------

Akkoord

 Nummer: 2	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
--	-------------------------	----------------------	------------------

met MVRO zijn er nog twee laatste tekstwijzigingen
een selectiever en gericht arbeidsmigratiebeleid.
nieuwe huisvestingslocaties rekening
te houden met de beoogde verblijfsduur van arbeidsmigranten en
zorg te dragen voor daarbij passende mogelijkheden voor
ontmoeting en inbedding in de bredere samenleving.
Wet versterking regie op

2	Openbaarmaking onderliggende nota's	Verzenden aan TK	
---	--	------------------	--

Datum
19-05-2025

Onze referentie
2025

Aan

Minister van SZW

nota

Nota kamerbrief sociale inbedding van arbeidsmigranten

TER BESLISSING

Directie

Datum
09-05-2025

Onze referentie
2025-

Opgesteld door
Persoonsgegevens

Uiterlijk bij
15 mei 2025

Bijlage(n)
1

Aanleiding

Op 25 april jl. is u het eerste concept toegestuurd van de Kamerbrief over de sociale inbedding van arbeidsmigranten. Op basis van uw feedback, de feedback van de werk- en regiegroep van de Stichting van de Arbeid en het IDAM en ACAM is een nieuw concept opgesteld (zie bijlage 1a, wijzigingen met track changes).

Geadviseerd besluit

- Bent u akkoord met doorgeleiding van de Kamerbrief naar de MR van 23 mei met het voorstel de brief naar de Tweede Kamer te verzenden?
- Indien u akkoord bent, verzoeken wij u het MR-formulier uiterlijk vrijdag 16 mei vóór 12 uur te ondertekenen i.v.m. de deadline voor aanleveren bij AZ.
- We hebben vernomen dat u 23 mei niet aanwezig kan zijn bij de MR i.v.m. buitenlandse verplichtingen. Daarom de vraag of u zelf de kamerbrief wil toelichten in de MR of dat agendering op de 23ste in uw afwezigheid kan plaatsvinden.

Kernpunten

Aangebrachte wijzigingen:

Ten opzichte van de vorige versie zijn de volgende aanpassingen aangebracht:

- Op verzoek van de sociale partners is het volgende toegevoegd:
 - Dat de aanbeveling van de Adviesraad Migratie om betere toegang tot taalonderwijs en ontwikkeling op het werk beter te regelen in de cao's ook samenhangt met het adviestraject van de SER over arbeidsmigratie.
 - Er is een passage toegevoegd over de informatievoorziening die vakbonden bieden aan arbeidsmigranten in eigen taal.
- Op uw verzoek is het volgende toegevoegd:
 - Er is een paragraaf toegevoegd over 'kinderen van arbeidsmigranten'. Omdat de tekst hierover met name betrekking heeft op taalverwerving, hebben we deze onder het kopje 'taal' gezet. In de toegevoegde passage wordt aangegeven dat scholen in het primair en voortgezet onderwijs aanvullende bekostiging ontvangen voor leerlingen die nieuw zijn in Nederland. Met de aanvullende bekostiging kunnen schoolbesturen een onderwijsaanbod organiseren dat is gericht op het leren van de Nederlandse taal. Vaak wordt dit onderwijs in afzonderlijke klassen aangeboden, zodat de kinderen daarna zo goed mogelijk kunnen instromen in het reguliere onderwijs.

Overzicht van opmerkingen bij 2. Openbaarmaking beslisnota's - Brief sociale inbedding van arbeidsmigranten.pdf

Pagina: 1

 Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: (Unknown)	Datum: Onbepaald
Akkoord			

- Daarnaast is toegevoegd dat werkgevers al wettelijk verplicht zijn om voor de functie noodzakelijke scholing kosteloos aan te bieden. Het kan hier ook gaan om een taalcursus.

Datum
09-05-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

Antwoorden op uw vragen in eerdere conceptbrief

U had ook een aantal vragen t.a.v. de eerder aan u voorgelegde conceptbrief. Zie onderstaand de beantwoording hierop:

- *U gaf aan dat u de acties ten aanzien van werkgevers ten behoeve van de taalscholing te vrijblijvend vindt. Daarom stelde u de vraag om een verplichting voor werkgevers van EU-arbeidsmigranten te overwegen, aangezien de werkgever nu al wettelijk verplicht is te investeren in functiegerichte scholing (en daar hoort taal toch ook bij)?*

Een verplichting voor de werkgever om taallessen te faciliteren aan EU-arbeidsmigranten (al dan niet onder werktijd en/of met financiële middelen) is juridisch niet haalbaar omdat deze op EU-rechtelijke grenzen (vrij verkeer van werknemers) stuit. Er wordt daarmee een drempel opgeworpen om een EU-werknemer in dienst te nemen.

Op basis van de huidige wetgeving is een werkgever al wel verplicht om kosteloos scholing aan te bieden aan de werknemer die noodzakelijk is voor de uitoefening van de functie. **Hierover is nu ook een passage opgenomen in de brief. Het gaat hier bijvoorbeeld om scholing die voorkomt dat de werknemer disfunctioneert of de werknemer instaat stelt om mee te gaan met de (technologische) ontwikkelingen** in het werk. In sommige situaties kan dit betekenen dat een werkgever verplicht is om een Nederlandse (of Engelse) taalcursus kosteloos aan te bieden aan de werknemer. Deze verplichting is er alleen als dit noodzakelijk is voor de uitoefening van de functie. Dit is echter lang niet altijd het geval. Indien de werknemer en werkgever van mening verschillen over de noodzakelijke scholing is het aan de rechter om hierover te oordelen. De verwachting is echter dat arbeidsmigranten niet snel deze weg zullen bewandelen.

- *U vroeg welke concrete mogelijkheden er **via OCW zijn om bijvoorbeeld (geld voor) basisvaardigheden in te zetten of andere middelen voor scholing?***

Gemeenten hebben structureel 80 miljoen beschikbaar via de Wet Educatie en Beroepsonderwijs voor het aanbieden van cursussen basisvaardigheden. Dit wordt gefinancierd vanuit OCW. In 2025 is dit bedrag incidenteel verhoogd met 10 miljoen euro ten behoeve het taalonderwijs voor Oekraïense ontheemden en arbeidsmigranten. Deze passage staat ook in de brief.

- *U vroeg of de 2 miljoen euro structurele kosten toch te regelen moest zijn t.b.v. de uitwerking van het amendement in de Wet arbeid vreemdelingen om een verplichting te introduceren voor werkgevers die een tewerkstellingsvergunning of gecombineerde vergunning nodig hebben voor arbeidskrachten die langer dan een jaar naar Nederland komen.*

Op dit moment zal de maatregel nog verder uitgewerkt moeten worden en is er nog geen financiële dekking voor. De dekking kan pas bij de volgende voorjaarsbesluitvorming geregeld worden (zodat alle wensen en beschikbare dekkingsbronnen integraal gewogen worden). Helaas kunnen we hier nog niet op vooruitlopen; dat zou in strijd zijn met de begrotingsregels. Daarom zal (ambtelijk) FIN hier ook niet mee instemmen.

Vervolgproces

 Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
---	-------------------------	----------------------	------------------

Hierover is nu ook een passage opgenomen in de brief. Het gaat hier bijvoorbeeld om scholing die voorkomt dat de werknemer disfunctioneert of de werknemer instaat stelt om mee te gaan met de (technologische) ontwikkelingen via OCW zijn om bijvoorbeeld (geld voor) basisvaardigheden in te zetten of andere middelen voor scholing?

- De Kamerbrief is voorgelegd aan de IDAM en schriftelijk aan de ACAM. Omdat er geen opmerkingen waren op het stuk in het ACAM is in overleg met AZ besloten om de Kamerbrief direct door te geleiden naar de MR.

Datum
09-05-2025

Onze referentie
2025-

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Nieuwe versie Kamerbrief sociale inbedding van arbeidsmigranten	Ter info	
2	Aanbiedingsformulier MR	Ter info	
3	Snelkoppeling naar eerdere conceptbrief en nota	Ter info	

TER BESLISSING

Directie

Datum
17-04-2025

Onze referentie
2025-

Opgesteld door
Persoonsgegevens

Bijlage(n)
0

Aan Minister van SZW

nota

Concept brief sociale inbedding arbeidsmigranten

Aanleiding

Vanuit SZW zijn er in het najaar sessies geweest met verschillende partijen om te komen tot een goede aanpak om de **1 sociale inbedding van arbeidsmigranten** (waaronder taal) te verbeteren. Hierbij is speciale aandacht besteed aan de maatregel uit het Regeerprogramma om werkgevers meer verantwoordelijk te houden voor de taalscholing van arbeidsmigranten meegenomen.

Daarnaast heeft de Adviesraad Migratie op 8 april 2025 het rapport 'Investeren in Samenleven: hoe arbeidsmigranten beter ingebed kunnen worden in de Nederlandse samenleving' gepresenteerd. In bijgaande concept brief wordt uw aanpak op het gebied van sociale inbedding van arbeidsmigranten toegelicht en wordt, namens het kabinet, gereageerd op het rapport van de Adviesraad.

Geadviseerd besluit

Bent u akkoord met **bijgevoegde concept brief over de aanpak voor sociale inbedding van arbeidsmigranten?**

Kernpunten

- In de brief wordt de aanpak en reactie op het rapport via vier pijlers (zoals genoemd in het rapport) behandeld.
- In de brief wordt allereerst een algemene appreciatie van het rapport gegeven. Hierin wordt gewezen op het belang van ontmoeten, verstaan en begrijpen van elkaar in de Nederlandse samenleving. En dat dit een rol is van iedereen om hierin te investeren.
- Daarnaast wordt gewezen op de **brede aanpak om grip op arbeidsmigratie te krijgen**, zoals uiteengezet in de brief van 14 november 2024. De aanpak op sociale inbedding maakt hier onderdeel van uit.

1) Taal

- Bij de pijler taal wordt niet alleen ingegaan op de inzet voor **arbeidsmigranten** maar ook op **derdelanders, ontheemden uit Oekraïne en asielzoekers**. Hiermee wordt de motie Van Nispen en Rajkowski¹ afgedaan. Deze motie verzoekt om in overleg met de gemeenten en werkgevers met voorstellen te komen om

¹ [Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Asiel en Migratie \(XX\) voor het jaar 2025 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

Pagina: 4

 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

sociale inbedding van arbeidsmigranten
bijgevoegde concept brief over de aanpak voor sociale
inbedding van arbeidsmigranten?
brede aanpak om grip op arbeidsmigratie te
derdelanders, ontheemden uit Oekraïne
Oekraïne en asielzoekers.
arbeidsmigranten

 Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald

Zie suggesties hieronder

nieuwkomers, zoals asielzoekers en arbeids- en kennismigranten, zo snel mogelijk na binnenkomst de **1** Nederlandse taal te laten leren.

Datum
17-04-2025

Onze referentie
2025

Arbeidsmigranten en ontheemden uit Oekraïne:

- Er wordt benadrukt dat werkgevers naast de goede initiatieven die er nu al zijn meer kunnen doen om **taalscholing (onder werktijd)** aan te bieden.
- U geeft aan met sociale partners in gesprek te gaan over taalscholing op de werkvloer om te kijken wat hierover opgenomen kan worden in cao's (bijv. naar voorbeeld van de schoonmaakbranche).
- Daarnaast wordt verwezen naar **de publiek private samenwerking** die in het kader van **WIN wordt gestart** waar ook extra wordt ingezet op taal.
- Gemeenten hebben **structureel 80 miljoen beschikbaar** via de **Wet Educatie en Beroepsonderwijs** voor aanbieden cursussen basisvaardigheden. In 2025 is dit bedrag incidenteel verhoogd met 10 miljoen euro ten behoeve het taalonderwijs voor **Oekraïense ontheemden en arbeidsmigranten**.
- Er wordt ingezet om de samenwerking tussen OCW en SZW te verbeteren om de beleidsterreinen aan elkaar te verbinden en versnippering tegen te gaan.

5 **Erdelanders:**

- Er wordt samen met sociale partners onderzocht welke uitwerking mogelijk is van (het amendement van Wiersma in lagere regelgeving onder) de Wet arbeid vreemdelingen om een **verplichting te introduceren voor werkgevers die een tewerkstellingsvergunning of gecombineerde vergunning nodig hebben voor arbeidskrachten die langer dan een jaar naar Nederland komen**.
- Deze maatregel zou extra capaciteit van het UWV vergen (omdat zij in het kader van de twv of gvva deze **nieuwe verplichting zouden moeten toetsen**). De budgettaire effecten van de maatregel bedragen naar verwachting € 2 miljoen per jaar, maar hier is (nog) geen budget voor. Daarom kan deze maatregel in de Kamerbrief niet worden aangekondigd. Hiervoor zal tijdens de (volgende) voorjaarsbesluitvorming eerst **dekking geregeld moeten worden**.
- Daarnaast zou prioritering van deze uitwerking gezien moeten worden, gelet op de **capaciteit bij WBJA**.

Asielzoekers:

- Via de subsidie VrIP ontvangt **8** **COA financiën om 24 uur NT2 taallessen** aan te bieden aan **kansrijke asielzoekers**. Daarnaast heeft COA de Meedoenbalies (of Meedoenbalies light) die mensen begeleiden naar participatieactiviteiten of vrijwilligerswerk.

2) Informatievoorziening

- Er wordt verwezen naar het project Work in NL:
 - WIN punten met informatie en dienstverlening aan arbeidsmigranten in alle 35 arbeidsmarktregio's.
 - Versterken van het Juridisch loket met teams gericht op de doelgroep arbeidsmigranten.
 - Vernieuwing van de site workinnl.nl met digitale informatie.
 - Convenant voor de zomer moet publiek private samenwerking.
 - Betere informatie in land van herkomst in samenwerking met EURES.

3) Ontwikkeling op werkgebied

Pagina: 5

-
- Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
- Nederlandse taal te laten leren.
Arbeidsmigranten en ontheemden uit Oekraïne:
taalscholing (onder werktijd) aan te bieden.
U geeft aan met sociale partners in gesprek te gaan over taalscholing op de werkvloer om te kijken wat hierover opgenomen kan worden in cao's (bijv. naar voorbeeld van de schoonmaakbranche).
- WIN wordt gestart
de publiek private samenwerking
structureel 80 miljoen beschikbaar
Wet Educatie en
miljoen euro ten
Oekraïense ontheemden en arbeidsmigranten.
-
- Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald
- Dit vind ik nog te vrijblijvend
Verplichting overwegen? Werkgever is nu al wettelijk verplicht te investeren in functiegerichte scholing, daar hoort taal toch zeker ook bij
-
- Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald
-
- Nummer: 4 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald
- Welke concrete mogelijkheden zijn er via OCW om bijv. (geld voor) basisvaardigheden in te zetten of andere middelen voor scholing?
-
- Nummer: 5 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
- Derdelanders:
verplichting te introduceren voor werkgevers die
een tewerkstellingsvergunning of gecombineerde vergunning nodig hebben
voor arbeidskrachten die langer dan een jaar naar Nederland komen.
nieuwe verplichting zouden moeten toetsen).
miljoen per jaar,
dekking geregeld moeten worden.
capaciteit bij WBJA.
-
- Nummer: 6 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald
-
- Nummer: 7 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald
- Dat moet toch te regelen zijn?
-
- Nummer: 8 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
- COA financiën om 24 uur NT2 taalles aan kansrijke asielzoekers.
2)
Informatievoorziening
3)
Ontwikkeling op werkgebied

- Dit is primaire verantwoordelijkheid van werkgevers. Sociale partners kunnen hier wel extra impuls aangeven en daarom kondigt u aan hierover in gesprek te gaan.
- Het huidige beleid waarin de arbeidsmarktinfrastructuur wordt hervormd is ook ondersteunend aan sociale partners.
- Er wordt ook gewezen naar de sectorale **ontwikkelpaden, subsidie voor mkb om leren en ontwikkelen te stimuleren en ESF+-regeling voor sectoren.**

Datum
17-04-2025

Onze referentie
2025-

4) **Ontmoeten**

- Via project Work in NL wordt ingezet op het financieel ondersteunen met 1,2 miljoen per jaar van **maatschappelijke organisaties die o.a. inzetten op onderling contact met arbeidsmigranten.**
- Ook wordt verwezen naar Fonds op Naam ("Impuls Samenleven in superdiversiteit") bij het Oranjerfonds waarmee maatschappelijk initiatief financieel ondersteund wordt. Initiatieven die gericht zijn op de sociale inbedding van arbeidsmigranten kunnen hier in principe ook onder vallen.
- Tot slot wordt gewezen op het voornemen om dit jaar een aanvraagtijdvak (10 miljoen) voor **sociale innovatie binnen ESF+ open te stellen die ook ingezet kan worden voor EU-arbeidsmigranten, Oekraïense ontheemden en/of ontheemden.**

5) **Organisatie**

- U geeft aan dat er al bestaande organisatiestructuren zijn om richting de toekomst te benutten voor vraagstukken over sociale inbedding van arbeidsmigranten.
- Zo wijst u op de interdepartementale samenwerking op het versterken van de positie van arbeidsmigranten (via IPA). Hierin wordt samengewerkt tussen departementen maar ook met medeoverheden en sociaal partners.
- Daarnaast wordt er in de regio nauw samengewerkt in project WIN om informatie, hulp en dienstverlening voor arbeidsmigranten te verbeteren. Dit wordt landelijke aangestuurd door SZW.

Toelichting

Vervolgproces

De brief ligt de komende periode voor bij de volgende gremia:

- 23 april – Interdepartementaal Overleg Asiel & Migratie
- 29 april – Ambtelijke Commissie Asiel & Migratie
- 7 mei – Regiegroep Stichting van de Arbeid

In de Regiegroep gaan we met sociale partners in gesprek over de aanbeveling van de Adviesraad Migratie om taalscholing voor arbeidsmigranten en de mogelijkheden voor ontwikkeling op het werk beter te verankeren in cao's.

- 13 mei – Raad Asiel & Migratie
- 16 mei – Ministerraad

Bij akkoord MR wordt brief naar de Tweede Kamer gestuurd

Pagina: 6

 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

ontwikkelpaden, subsidie voor mkb

om leren en ontwikkelen te stimuleren en ESF+-regeling voor sectoren.

4)

4)

Ontmoeten

maatschappelijke organisaties die o.a. inzetten op

onderling contact met arbeidsmigranten.

sociale innovatie binnen ESF+ open te stellen die ook ingezet

kan worden voor EU-arbeidsmigranten,

5)

Organisatie

 Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald

Graag ook aandacht voor kinderen van arbeidsmigranten en rol van scholen